

ЕТНИЧЕСКА ИДЕНТИЧНОСТ

Многовековното съжителство на различни етнически и конфесионални групи в българските земи е довело до изработването на гъвкава система от социални регулатори на взаимодействията помежду им, насочена към разширяване на полетата на добросъседския контакт и редуциране на възможностите за избухване на деструктивни конфликти. Българският народ се гордее с рационалността на тези традиционни регулатори, със спокойното си отношение към “другостта”, с толерантността си.

В различните исторически периоди наблюдаваме значими промени в отношението към съседните народи и етническите общности в страната, тясно обвързани с протичащите на Балканите и в Европа исторически събития. Променяли са се общностите, на които в различните периоди се е гледало като на “главна опасност” или “верен съюзник” при решаването на сложни национални проблеми (13). Навярно поради факта, че ромите нямат своя държава, в миналото те никога не са били възприемани като “основна заплаха” за българските национални интереси (14). Отношението към тях обикновено е варирано от добрите междусъседски и стопански връзки през резервираността и пренебрежението до отхвърлянето.

В миналите векове циганите в българските земи не са били обект на преследвания и гонения като тези, на които са били подлагани събратята им в Западна Европа през XV - XVIII в., нито пък са имали почти робския статут на ромите във Влашко и Молдова до средата на XIX в., въпреки че са ни известни случаи на продаване в робство на неизправни данъкоплатци роми по времето на османското владичество.

От различните исторически документи научаваме, че османските власти полагат големи усилия, за да преустановят “чергаруването” на ромите и да ги превърнат в добри данъкоплатци. Векове преди Освобождението на България значителна част от циганите у нас са водили уседнал живот и са изкарвали прехраната си, упражнявайки различни занаяти (15). В най-добро положение са били тези, които са обслужвали османската армия като ковачи, налбанти, оръжейници, барутчии, коняри, музиканти и т.н.